

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères, le 29 mars 1994, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 25 avril 1956 fixant le statut des agents du ministère des Affaires étrangères et du Commerce extérieur", a donné le 1er avril 1994 l'avis suivant:

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 29 maart 1994 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 april 1956 tot vaststelling van het statuut der personeelsleden van het ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse handel", heeft op 1 april 1994 het volgend advies gegeven :

Suivant l'article 84, alinéa 2, introduit par la loi du 15 octobre 1991 dans les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, l'urgence qui permet au ministre de demander que l'avis de la section de législation soit donné dans un délai ne dépassant pas trois jours doit être spécialement motivée.

En l'occurrence, la demande d'avis est motivée comme suit :

"... de voorgenomen wijziging van het statuut is immers het sluitstuk van een aantal dringende maatregelen die het Departement heeft genomen om een organiek en taalkader op te stellen voor de ambtenaren van de buitenlandse diensten werkzaam bij het Hoofdbestuur, zoals vooropgesteld in recente arresten van de Raad van State".

*

Dans le bref délai qui lui est imparti, le Conseil d'Etat doit se limiter à formuler les observations suivantes.

*

Examen du projet.

Préambule.

1. A l'alinéa 2, les modifications apportées à l'article 27 de l'arrêté royal du 25 avril 1956 par les

.../...

arrêtés des 18 février 1986 et 8 janvier 1993, devenues sans objet, doivent être omises.

On écrira donc : "... modifié par l'arrêté royal du 16 juillet 1993;".

L'observation vaut également pour la phrase liminaire de l'article 1er.

2. A l'alinéa 3, il faut indiquer la date à laquelle le protocole a été signé.

Dispositif.

Article 1er.

A la fin de la phrase liminaire, on écrira : "... modifié par l'arrêté royal du 16 juillet 1993, est remplacé par la disposition suivante :".

Article 27 en projet.

1. Dans le texte français, les points 1, 2, 3 et 4 doivent être remplacés par 1º, 2º, 3º et 4º.

Dans le texte néerlandais, le mot "Wanneer" doit s'écrire avec une minuscule.

.../...

2. Au 2°, les tirets doivent être remplacés par a), b) et c).

3. La phrase liminaire du 2° serait mieux rédigée comme suit :

"2° lorsqu'ils sont affectés à l'Administration centrale sans y occuper un emploi du cadre organique, dans les cas suivants : ...".

4. Selon la jurisprudence du Conseil d'Etat, le critère déterminant pour décider si un agent doit être pris en compte pour l'occupation du cadre organique et des cadres linguistiques de l'administration centrale est l'affectation à un emploi du cadre organique ou l'exercice effectif d'une fonction (1).

Dès lors, il y a lieu d'examiner séparément les trois cas dans lesquels, en vertu du 2° en projet, les fonctionnaires seraient considérés comme n'occupant pas un emploi à l'administration centrale.

Au a), si l'on peut admettre, par souci de souplesse, que des fonctionnaires des services extérieurs soient en position hors cadre en attendant d'être réaffectés à l'étranger, il convient de préciser que le délai d'un an ne peut être prolongé. Le texte doit être revu dans ce sens.

(1) Conseil d'Etat, Godart, n° 18.372 du 11 juillet 1977;
Conseil d'Etat, Severain, n° 43.711 du 5 juillet 1993.

Le littéra b) n'appelle pas d'observation.

Au c), compte tenu de la ratio legis des articles 43 et 47 des lois coordonnées sur l'emploi des langues en matière administrative, rappelée par la jurisprudence citée de la section d'administration, les agents transférés dans une mission diplomatique avec résidence à Bruxelles doivent être assimilés à des agents des services d'exécution dont le siège est établi à Bruxelles et dont l'activité s'étend à tout le pays, au sens de l'article 44 des lois coordonnées et, partant, être régis par les articles 39 à 43bis, à l'exception de l'article 43, § 6. Au demeurant, l'intitulé "Services établis à l'étranger" de la sous-section 3 des lois coordonnées, dont l'article 47 constitue la seule disposition, ne laisse guère de possibilité d'interprétation.

Par conséquent, le 2º, c), en projet, doit être omis.

Article 2.

L'article en projet est de nature à modifier rétroactivement des situations administratives, singulièrement en ce qu'il aurait pour effet que certains emplois temporaires ne seraient plus pris en compte pour vérifier le degré d'occupation des cadres organiques et, par voie de conséquence, des cadres linguistiques. Etant susceptible de porter atteinte aux droits acquis de certains agents, l'arrêté ne peut, en tout état de cause, entrer en vigueur avant sa publication au Moniteur belge.

Volgens artikel 84, tweede lid, dat bij de wet van 15 oktober 1991 is ingevoegd in de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moet de minister, wanneer hij vraagt dat het advies van de afdeling wetgeving binnen een termijn van ten hoogste drie dagen wordt gegeven, dat verzoek om spoedbehandeling met bijzondere redenen omkleden. In het onderhavige geval luidt de motivering aldus :

"... de voorgenomen wijziging van het statuut is immers het sluitstuk van een aantal dringende maatregelen die het Departement heeft genomen om een organiek en taalkader op te stellen voor de ambtenaren van de buitenlandse diensten werkzaam bij het Hoofdbestuur, zoals vooropgesteld in recente arresten van de Raad van State".

*

De Raad van State moet zich, binnen de korte termijn die hem is toegemeten, bepalen tot het maken van de volgende opmerkingen.

*

Onderzoek van het ontwerp.

Aanhef.

1. In het tweede lid moeten de verwijzingen naar de wijzigingen die bij de besluiten van 18 februari 1986 en 8 januari 1993 zijn aangebracht in artikel 27 van het koninklijk besluit van 25 april 1956, als doelloos vervallen.

.../...

Men schrijve dus : "..., gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 juli 1993;".

Die opmerking geldt eveneens voor de inleidende zin van artikel 1.

2. In het derde lid moet de datum worden vermeld waarop het protocol (het woord "protocol" wordt overigens met de letter c geschreven, en niet met k) is ondertekend.

Bepalend gedeelte.

Artikel 1.

Aan het eind van de inleidende zin schrijve men : "..., gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 juli 1993, wordt vervangen als volgt :".

Ontworpen artikel 27.

1. In de Franse tekst moeten de punten 1, 2, 3 en 4 vervangen worden door 1º, 2º, 3º en 4º.

In de Nederlandse tekst moet het woord "Wanneer" overal met een kleine letter worden geschreven.

.../...

2. In 2° moeten de streepjes vervangen worden door a), b) en c).

3. Het zou beter zijn de inleidende zin van 2° als volgt te stellen :

"2° wanneer zij zijn aangewezen voor het Hoofdbestuur, zonder dat zij er een betrekking van de personeelsformatie bezetten, in de volgende gevallen : ...".

4. Volgens de rechtspraak van de Raad van State geldt als afdoende criterium bij de vraag of een ambtenaar al dan niet moet worden gerekend bij de personeelsleden die in de personeelsformatie en in de taalkaders bij het hoofdbestuur een betrekking bezetten, dat hij is aangewezen voor een betrekking van de personeelsformatie of dat hij effectief een betrekking bekleedt (2).

Derhalve moeten de drie gevallen waarin ambtenaren naar luid van het ontworpen onderdeel 2° niet beschouwd worden alsof zij een betrekking bij het hoofdbestuur bekleden, afzonderlijk worden onderzocht.

In punt a) kan weliswaar gemakkelijheidshalve worden aangenomen dat ambtenaren van de buitendiensten beschouwd worden alsof zij zich buiten de formatie bevinden

(2) Raad van State, Godart, nr. 18.372 van 11 juli 1977;
Raad van State, Severain, nr. 43.711 van 5 juli 1993.

in afwachting dat zij opnieuw voor een ambt in het buitenland worden aangewezen, doch er moet worden voorgeschreven dat die termijn van één jaar niet mag worden verlengd. De tekst moet in die zin worden herzien.

Omtrent punt b) behoeft geen opmerking te worden gemaakt.

In punt c) moeten de ambtenaren aangewezen voor een diplomatieke zending met standplaats te Brussel gelet op de ratio legis van de artikelen 43 en 47 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, waaraan wordt herinnerd in de aangehaalde rechtspraak van de afdeling administratie, gelijkgesteld worden met ambtenaren van de uitvoeringsdiensten waarvan de zetel te Brussel is gevestigd en waarvan de werkkring het hele land bestrijkt, in de zin van artikel 44 van de gecoördineerde wetten, en bijgevolg moeten op hen de artikelen 39 tot 43bis toepassing vinden, met uitzondering van artikel 43, § 6. Voorts laat het opschrift "Buitenlandse diensten" van onderafdeling 3 van de gecoördineerde wetten, waarvan artikel 47 de enige bepaling vormt, geenszins ruimte voor interpretatie.

Derhalve moet de ontworpen bepaling in 2º, c, vervallen.

Artikel 2.

Het ontworpen artikel is van die aard dat het administratieve toestanden met terugwerking kan wijzigen,

.../...

bepaaldelijk doordat het tot gevolg zou hebben dat sommige tijdelijke betrekkingen niet meer in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van de bezettingsgraad van de personeelsformaties, en dus ook van de taalkaders. Het besluit kan afbreuk doen aan de verkregen rechten van sommige ambtenaren, zodat het hoe dan ook niet in werking mag treden vooraleer het in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs : J.-J. STRYCKMANS,
de Heren :

président de chambre,
kamervoorzitter,

Y. BOUCQUEY,
Y. KREINS,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame : J. GIELISSEN,
Mevrouw :

greffier,
griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. J.-F. NEURAY, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. R. QUINTIN, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J.-F. NEURAY, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. R. QUINTIN, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. GIELISSEN.

J.-J. STRYCKMANS.